

לדבר שלקום

מיסודו של המלוכין ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זיע"א

יום-ט	ת"א	חיפה	ב"ש
6:41	6:59	7:02	7:00
7:57	7:59	8:00	7:57
8:38			

דבר ה'

מאמר השבועי באתר "על"י המקובל רבי בנימין שמואל'ל שליט"א

איך אני יכול להשפיע על הכלל?

שבעתיים, הרי שאצלו המעלה גדולה עשרת מונים, כאשר הוא יקדש את הגוף העכור שלו. וזה מה שאמר הקב"ה לישראל לפני מתן תורה (שמות יט, ו): "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש". כי אמנם יש להקב"ה כבר את המלאכים הקדושים, אבל זו היא קדושה טבעית, שכן הם נבראו בלי גוף. לא כן האדם שיש לו גוף, וזהו השבח שלו, שאע"פ שיש לו גוף גשמי - הוא מקדש את הגוף שלו ונעשה קדוש.

משל למה הדבר דומה? לאדם שבא לחנות, וראה שם דמות של עוף העשויה מאבן, אך היא דומה ממש לעוף חי. שאל האיש את המוכר: כמה עולה העוף הזה? אמר לו: עשרים דינרים. אמר לו: איך זה יתכן? והרי עוף אמיתי אינו עולה אפילו דינר אחד, ואילו עוף זה עולה עשרים דינרים!? אמר לו המוכר: אכן כן, הלוא תבין כי עוף חי - יש ממנו הרבה לאלפים, אבל עוף כזה שעשו אותה ביצירה מיוחדת מעשה ידי אדם - אין כזה כי אם מעט, ולכן שוויו גדול הרבה יותר!

כך המלאכים, אשר הם רוחניים וקדושים, ואין כל חידוש בכך שהם קדושים. אבל בן אדם אשר יש לו גוף גשמי, ובכל זאת הוא קדוש, זהו חידוש שאינו מצוי, כי זה בא לו ע"י עבודתו העצמית, ולכן יש לזה אצל הקב"ה ערך גדול שבעתיים.

ובזה ביאר רבינו יוסף חיים את כוונת הפסוק: "קדושים תהיו כי קדוש אני", שהפסוק בא לבאר, איך תוכלו להגיע למעלת הקדושה? ע"י שתלכו בדרכיו של הקב"ה שהוא עצמו קדוש, ובכך תשיגו את מעלת הקדושה.

מכאן נלמד מסר גדול שבבילנו, בכך שנדע כמה חשובים המעשים שלנו לפני המקום ב"ה. וכאשר לפעמים האדם חושב לעצמו, כי קשה עליו לעשות מצוה מסויימת, ישיב אל לבו, כי אדרבה, ככל שקשה לו יותר לעשות את המצוה והוא כובש את טבע העצלות שלו ועושה אותה - יש לזה מעלה יותר גדולה, ובכך מתגלה יותר מעלת הקדושה אצלו. וע"י זה הוא אף מוסיף קדושה בכלל ישראל, ונמצא הוא זוכה ומזכה את הרבים עמו! שבת שלום ומבורך.

הספר תחפש באשר למדת אם יש בו דבר אשר תוכל לקיימו, והיו בודקים את מידותיהם הטובות הנמשלים ללבושים, כמו שכתוב (קהלת ט, ח): בכל עת יהיו בגדיך לבנים, ופירושוו חז"ל (שבת קנ"ג, קהלת רבה פ"ט) שהכוונה לתיקון המעשים, ובכח זה החלישו את כחם של אומות העולם המונים את שנותיהם לפי החמה, ולכן אמרו חז"ל כי כיסו את אור החמה!

אלא, שהמהרש"א לא ביאר לנו את המשך דברי חז"ל, מה פשר הענין שהדבר היה ניכר בארץ ישראל? אמנם, לפי דברינו ניתן לומר, כי לאחר שחזיקו את עצמם במידות טובות, היה לזה השפעה ישירה על חכמי ארץ ישראל שהרגישו באותה העת גם הם חיזוק פנימי מכח התעוררותם של תלמידי רב הונא, ומכך הבינו הם כי כעת הם קמים מהשיעור ועסוקים בתיקון מידותיהם הטובות.

וידועים דברי הגאון רבי ישראל מסלנט שאמר, שכאשר יהודי מתחזק כאן בלימוד התורה, הרי שיהודי אחד בפרזי מונע את עצמו מלהשתמד חלילה! וכך כותב ה"חזון איש" באגרותיו (מכתב יד): "וכשם שאברי האדם מתחלקים לפעולותיהם - עין רואה ואוזן שומעת, וידיים עסקניות, כן העם כולו הוא כגוף אחד, ואישים נפרדים בו. וכל איש צריך למלא תעודתו. ואם היו בני תורה עמלים בתורה לאמיתותה - היו מצילים ילדים הרבה ואנשים הרבה מהרהורי עבירה וכפירה! וכיוצא בזה בשפע קודשם, בהשתפך רוח טהרה בעולם, ובסביבת בעל תורה אמיתי הדבר ניכר לעינינו השפעה מרובה על אנשים הרבה, מה שכל השתדלות מעשית לא תשיגנה. וכמו כן, יש רשמים על הרחוקים, שאין עין הרואה מרגשת בהם לדקותם".

קדושתנו גדולה משל המלאכים!

אך זאת עלינו לדעת, כי הקב"ה חפץ בכל חיזוק שלנו, ואפילו אם בעינינו נראה הדבר חסר ערך. וכפי ששאל מ"ר רבנו יוסף חיים ע"ה, מדוע הקב"ה מצווה אותנו להיות קדושים, והרי המלאכים לכאורה כבר יותר קדושים מאתנו, ומה צריך הוא לקדושה של האדם?

אלא הענין הוא, כי אדרבה, המלאך הרי כולו רוחני, וא"כ זה פשוט מאליו שהוא קדוש. אמנם, האדם שיש לו גוף גשמי, והעבודה אצלו קשה

"דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם" (יש, א) כתב רש"י: דבר אל כל עדת בני ישראל - מלמד שנאמרה פרשה זו ב"הקהל".

והדבר מעלה תמיהה רבתי: והלא מצוות רבות ישנן בתורה, שלא נאמרו במעמד כלל ישראל, ומדוע מצא משה רבינו לנכון דווקא כאשר הוא מצווה אותנו על הקדושה, להקהיל את כלל ישראל? אלא, למדנו כאן יסוד גדול מאד - היות והקדושה היא היסוד של עם ישראל, עלינו לדעת כי אפילו איש אחד המקדש עצמו במצוות, בתורה ובמעשים טובים, הרי הוא מביא קדושה שפע ושמחה לכל עם ישראל. וכפי כח הקדושה שהוא מקדש את עצמו, כך הוא משפיע על החברה כולה. יש מי שיכול להשפיע רק על אנשי ביתו, ויש מי שיכול להשפיע גם על שכונתו, ויש גם על עירו וכו'. וזו הסיבה אפוא, שפרשה זו נאמרה דווקא ב'הקהל', לאמר כי בכחה להשפיע לכל ישראל!

'אפקט הפרפר'

בעולם המדעי, ישנה תיאוריה האומרת כי יתכן שינוי קיצוני במזג האוויר עד כדי סופה הרסנית, שיכולה להיווצר רק מנענוע כנפיים של פרפר קטן, הגורם לשינויים קטנים ולא מורגשים, אך הם מתגלגלים עד שנוצרת סופה.

אין אנו יודעים אם אכן יש בדבריהם ממש, אך אין לנו כלל ספק כי ברוחניות זה בדיוק כך!

הגמרא במסכת כתובות (ק) מספרת, כי כאשר קמו אלפי התלמידים לאחר שיעורו של רב הונא, היו מנערים את גלימותיהם מהעפר עליו ישבו בעת השיעור, כתוצאה מכך היה נוצר ענן אבק אדיר שהיה מכסה ומחשיך את אור היום! עד כדי כך, שבארץ ישראל אף הרגישו בכך באותה שעה, והיו אומרים האנשים זה לזה: הנה, כעת קמו התלמידים בישיבתו של רב הונא.

דברי חז"ל הפלאיים הללו - טעונים ביאור. ואכן, המהרש"א בחידושי אגדות שם מבאר, כי אין הדברים כפשוטם, אלא שקיימו הם את דברי הרמב"ן באגרתו המפורסמת "וכאשר תקום מן

סבולה
רחוב שילה 4 ירושלים
02-6443300

סט זוהר המחולק
ניתן לקבל חינם
למי שמתחייב לסיים תוך שנה

150 ₪

סט זוהר המחולק
סט ח"י כרכים

400 ₪

**לקראת
לג' בעומר
הזוהר
הקדוש
במחירים
מיוחדים**

איסור אכילת דם

"וְאָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כָּל בְּשָׂר לֹא תֹאכְלוּ" (יז, יד)

- א. צווי איסור אכילת דם נאמר מספר פעמים בתורה, ואיסור זה כולל דם בהמה חיה ועוף בין טמאים בין טהורים (שו"ע י"ד טו, א).
- ב. דם דגים וחגבים לא נאסר ומותר לאכלו. ואם נתנו בכלי אסור משום מראית עין שלא יחשבו שאוכל דם בהמה וחיה, אלא אם כן עושה היכר ע"י שיש בדם קשקשים (שם א, ט).
- ג. דם שנמצא בחלמון הביצה כל הביצה אסורה (שם ג) והרמ"א שהמנהג לאסור בכל מקום שנמצא דם בביצה בין בחלמון בין בחלבון (שם) ויש מבני ספרד שמחמירים לאסור בכל מקום.
- אומנם בימינו שרוב ככל הביצים המשווקות הם ספגא מארעא ולא ע"י תרנגול זכר, די לזרוק את הדם ושאר הביצה מותרת באכילה (שם ז, ושו"ת יבי"א ח"ג י"ד סימן ב).
- ד. דם אדם אם פרש ממנו אסור משום מראית העין, ולכן אם נשך לחם או דבר מאכל אחר ויצא דם משינו על הלחם אסור לאכול עד שיגרד ויוציא את הדם, אבל אם יש לו דם בין השיניים כיון שלא יצא מותר למוצצו.
- ה. דם דגים וחגבים, או דם אדם שנפל לתבשיל אינו אסור התערובת אע"פ שאין ששים (שם ברמ"א).
- ו. דם שמטפטף מאצבעו של אדם יש מתירין למוצצו כיון שניכר שהוא של אדם (ערך השולחן שם סק"ט) ויש אוסרין דחמור הוא מדם דגים (כנה"ג שם בהג אות נד).

התקדשות ע"י תורה ומעשים טובים

"קְדוּשֵׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם" (יט, ב)

אמר הקב"ה למשה לך אמור לישראל, בני כשם שאני פורש כך תהיו פרושים. כשם שאני קדוש כך תהיו קדושים הדא הוא דכתיב קדושים תהיו (מדרש רבה פרשה כ"ד).

- א. אמר רבי יהודה בן פזי מפני מה נסמכה פרשת עריות לפרשת קדושים אלא ללמדך שכל מקום שאתה מוצא בו גדר ערוה אתה מוצא קדושה (מד"ר שם).
- ב. העוסק בתורה נטהר ואחר כך מתקדש על ידה כמו שנאמר קדושים תהיו, קדושים היו לא נאמר, אלא קדושים תהיו, והוא דואי (זוה"ק פ"ג ע"א מתורגם ללה"ק).
- ג. המרבה במאכל ובמשתה לאכול בשר ולשתות יין הנה שהוא עובר על מצות עשה שנאמר קדושים תהיו ודרשו זכרונם לברכה (יבמות כ"א) קדש עצמך במותר לך (שערי העבודה לרבינו יונה, ועיין רמב"ן כאן).
- ד. בהתקדש איש בתורה ובמצוות שורה על נפשו רוח ובעלותו עוד מעלה מעלה אחרי כן בכישרון וחסידות רב ועצום קונה נשמה מעולם העליון למעלה מעולם המלאכים, ועל זה אבינו אב הרחמן המלמדנו להועיל שנתנהג בחסידות בא ואמר קדושים תהיו (האלישך הקדוש ע"פ חומש עבד המלך).

כח נענועם של ישראל בעוסקם בתורה

"אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אִתָּם הָאֱדָם וְחֵי בָהֶם אֲנִי ה'" (יה, ה)

כתב בזוהר הקדוש (פרשת פנחס דף ריח:): [תרגום:]: שאלתי אותו (רבי אבא לרשב"י), מהו הדבר שכל אומות העולם לא מתנענעים אלא ישראל בלבד, שכאשר מדברים בדברי תורה מתנענעים. בכה רבי שמעון שעה אחת ואמר: אוי לאותם האנשים שהולכים כמו בהמות השדה בלא דעת. נשמות ישראל חצובות מהנר הקדוש העליון שדולק, וכמו שנר לא שוקט אפילו רגע אחד, כך ישראל כאשר אומר האדם מילה של תורה, אותו נר לא שוקט אלא מתנענע לכאן ולכאן. עכת"ד.

ודבר פלא הביא במדרש פנחס השלם (אות מה) שהרב הקדוש רבי פנחס מקאריץ זצ"ל אמר, כי כל הרוחות המנשבות בעולם - הוא ע"י ישראל מנוענעים את עצמם בעת עוסקם בתורה. וזהו שאמרו בגמרא (תענית ג:) כשם שאי אפשר לעולם בלא רוחות - כך אי אפשר לעולם בלא ישראל. ולמה דימה אותם לרוחות, אם לא שהרוחות הן על ידי ישראל וכו', ע"ש. ואמר על זה, שהוא מלתא חדתא.

ובמחזור ויטרי (הלכות מילה סימן תקח) כתב: וכשהאדם מכניס את בנו לתלמוד תורה וכו', ומרגילין התינוקות לנענע גופן בשעת הלימוד. וכן כתב ה"כ"ל ב"ר" (סימן עד). וכן כתב בבעל הטורים על התורה, על הפסוק (שמות כ, טו): "וירא העם וינועו", וזו לשונו: על כן מתנענעים בשעת לימוד התורה, לפי שהתורה ניתנה באימה ברתת ובזיע.

ע"י הקדושה זוכים למלוש רוחני

"דַּבֵּר אֶל כָּל עַדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשֵׁים תִּהְיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם" (יט, ב)

אמרו רז"ל במשנה (סוף מסכת סוטה): רבי פנחס בן יאיר אומר, זריזות מביאה לידי נקיות, ונקיות מביאה לידי טהרה, וטהרה מביאה לידי פרישות, ופרישות מביאה לידי קדושה, וקדושה מביאה לידי ענוה וכו'.

הקב"ה נקרא קדוש, וישראל נקראים קדושים, שנאמר (שמות יט, ו): גוי קדוש, יבוא קדוש וידבק בקדוש. ומי שרוצה להדבק בקדושה ובטהרה, תהיה לו נקיות בעולם הזה, כי יהיה זך ונקי במעשיו. והנקיות מביאה לידי טהרה, דהיינו שיטהר נשמתו מלמטה ומסייעין אותו מן השמים, ויפריש עצמו מתאוות התענוגים ואכילה גסה, ובודאי שבכך יגיע לידי קדושה, והקדושה תהיה שרויה בתוך מעיו. ובעולם העליון מזמינים חלוקא דרבנן לכל ישראל, קטן וגדול כפי מעלתו ומדרגתו, כמו שתופרים לבוש בעולם הזה כפי ערכו וקומתו, הגדול לפי גדלו והקטן לפי קטנו. כך נותנים חלוקא דרבנן לכל איש ואיש כפי ערכו ומדרגתו. וזהו שאמר: דבר אל כל עד"ת בני ישראל, "עדת" - לשון "עדי" וקישוט. ואמרת אליהם קדושים תהיו, וזהו העיקר שתהיה להם טהרה ופרישות מדרך ארץ ומתאוות התענוגים, ואז יהיה להם קדושה. ובכך יזכה לחלוקא דרבנן. ואם תבוא לידו מצוה אחת ויבטל ולא יעשנה, יהיה חסר המלוש הרוחני שיש לו, ואין המלוש שלם. כמו שאמר יהושע כהן גדול (זכריה ג, ד): ראה העברתי מעליך עונך והלבש אותך מחלצות.

סגולות לחודש אייר

עם סגולה
סגולות מועילות מנקודות
מוסתמים

- חודש אייר מסוגל מאוד מים, שע"י היתה רפואה גדולה לישראל. גם אייר גימטריא 'ארך' מהפסוק: 'ארך אפיים ורב חסד'. והוא רומז לפרצוף עליון הנקרא 'אריך' שממנו יורד שפע וברכה למתק את הדינים. וכן
- חודש אייר מסוגל מאוד לרפואה. אי"ר ר"ת אני ה' רופאך. ובחודש זה התחיל לרדת לעמ"י מן במדבר, וכן התחיל בארה של מרים ליתן
- 'ארך' מלשון ארוכה ומרפא. ושמעתי ג"כ שבאופן שיורד גשם קודם שבועות בתקופה זו שהוא הגשם האחרון הנקרא 'מלקוש', מי ששותה ממנו מתרפא.

ספרי הזמן
עכשיו על המדף

חנות ספרי הישיבה 'סגולה'
רחוב שילה 4 ירושלים ☎ 02-644-33-00

שאלה: ידוע

הדין ש "אין

מסיחים בשעת הסעודה"

כיום אין אני רואה שמקפידים

בזה, האם יש להם על מה לסמוך?

תשובה: כל הדין שמוזכר בגמ' (תענית ה:) שאין מסיחים בסעודה הוא דווקא בזמן הגמ' שהיו אוכלים בהסבה והיה חשש סכנה משא"כ בזמנינו שלא מסבים אין לחוש לזה (פרישה א"ח סי' קע"ט א, ברכ"י שם, שו"ת יבי"א ח"ה א"ח סי' טז).

שאלה: מצד אחד חייבים אנו להאמין בדברי הנביאים והחכמים והם כתבו קיצים לביאת המשיח ברוח קדשם שכבר עברו, וכמו שהעיד אחד האדמו"רים בספרו שהקץ הוא שנת התשל"ו, וכן מופיעים כמה קיצים בזה"ק ובספרים קדמונים, ומצד שני חייבים אנו להאמין בהש"ת בביאת המשיח בכל רגע, כיצד מסתדרים ב' אמונות אלה? תשובה: חלק מהאמונה בהש"ת הוא גם להאמין בב' הפכים שאין השכל כרוגו יכול להבין ובשעת הגאולה נבין הכל, כלומר להאמין שהקב"ה יקיים את הבטחתו במהרה בימינו ובודאי יבוא משיח, ובשעת הגאולה יתגלה לנו איך כל הקיצים שהזכירו נביאים ובספרי הזוהר ואף הקיצים היותר מפורשים כמו עדותו של הרה"ק ר' אייזיק מקאמארא שנתת התשל"ו הוא הזמן המאוחר לגאולה השלימה, הכל יתקיים בשלמותו (בני יששכר חודש סיון מאמר א אות טז, שו"ת דברי יציב ליקוטים והשמטות סימן פח).

שאלה: התחייבתי לברך ברכת הגומל ולא בירכתי מיד, עד כמה ימים אני יכול עדין לברך?

רבי מסעוד אבוחצירא זיע"א - יב' אייר

הגה"ק המקובל רבי מסעוד אבוחצירא ז"ע נולד לאביו אדמו"ר המלוב"ן רבי יעקב אבוחצירא ז"ע בעל "אביר יעקב" בשנת תקצ"ה בתפילאלת, ראש וראשון, לארבעת בניו הק' של אביו היה מרן רבי מסעוד ז"ע שכנה בידי צעיר אחיו הגה"ק רבי יצחק ז"ע "ארון התורה" צדיק וישר דעתו סולת נקיה חד מבני עליה" על שם שכבר משחר נעוריו ועד זקנה לא פסקה תורה מפיו, למרות שחידושי תורתו לא הובאו בכתובים סביר להניח שלא היה זה אלא משום שהיה טרוד מאד בכל עניני ההנהגה אשר התנסה בהם כבר בחיי אביו הגדול שהרבה לצאת למסעות ברחבי מדינות צפון אפריקה, ובעיקר לאחר פטירת אביו הק' כשעול ההנהגה הציבורית הוטל על כתפיו בהתמנותו לראב"ד תפילאלת והגלילות.

עבודתו בקודש

על עבודת הקודש שלו ועל גאונתו העצומה סיפרו סיפורים והתהלכו ועבודות שרבו מספור, אלא שלא היה מי שירשםם ויתעדם לתועלת הדורות הבאים, וכך נמצינו דולים את מקורותינו, מאי אלו עובדות שנרשמו בשנים מאוחרות מפי מרן "בבא סאל" ז"ע ויוצ"ח, הסיפור הבא יכול ללמדנו נתיב בעבודתו התמה ולהטעימנו על קצה המזלג מתהלוכות קדשו ששגבו מהבנת אנוש. באחד הימים שב מרן רבי מסעוד מהדרך והביא עמו סידור חדש ונאה, בעל אותיות גדולות ומאירות עינים, בנו, מרן "בבא סאל" שהיה אז כבן תשע שנים התעניין בסידור ומשזה מצא חן בעיניו ביקש מאביו שירשה לו להתפלל בו, ענה לו מרן רבי מסעוד ז"ע, דע לך בני, שכשאתה מתפלל בסידור אינני מוציא את עיני ממנו ואת כל התפילה מראשיתה ועד סופה אני קורא בו, אינני מדלג אות או מחסיר תיבה הנהגית מבלי שאני מביט בסידור, חוששני, שלא תתפלל בסידור כדרך שאני מתפלל בו ואז הסידור יתבע אותי לדין על שהוצאתיו מרשותי ומסרתיו לידי מי שאינו נוהג בי את כל מנהגי התפלה שלי, לאחר שהרבה להפציר בו ונתן את הבטחתו כי לא יחסיר אות אחת מהתפלה נאות מרן רבי מסעוד ז"ע לא רק להרשותו להתפלל בו, אלא מסרו לו במתנה גמורה, ואמנם, מרן ה"בבא סאל" ז"ע נהג כל ימיו להתפלל באותו סידור, תוך הקפדה יתרה לעמוד בהתחייבות שנתן לאביו לפני שבעים ושמונים שנה... בני ביתו של הבבא סאל ז"ע מעידים שאכן ראוהו לפעמים שהוא חוזר על חלקים מסוימים מן התפלה, כשהוא מתנצל ומסביר, שהוא חושש שמא בטעות דילג והחסיר תבה. המעניין בסידור הוא בהמשכו, כשכמה ימים לאחר שנתן לו את הסידור, אמר מרן רבי מסעוד ז"ע לבנו, "חזק וברוך" היום שאלתי את הסידור כיצד אתה מתפלל בו, ואמר לי שהוא מאד שמח על שנתתו לך במתנה, כי אתה מתפלל בו כיאות ואינך מחסיר בתפלתך אפילו אות אחת...", תא שמע מראשית המעשה ומסופו את דרך התפלה של מרן רבי מסעוד ז"ע ואת שגב מעלותיו הרמות.

רבינו מסעוד נפטר ב"ב אייר תרס"ח. זיע"א.

תשובה: לכתחילה צריך להשתדל לברך הגומל תוך שלושה ימים ועל כל פנים לא יאוחר מחמשה ימים ובדיעבד אם איחר ולא בירך, יכול לברך הגומל כל זמן שירצה (שו"ע א"ח סי' ריט סעיף ג, שו"ת יחוה דעת ח"ג סי' יד).

שאלה: האם אשה יכולה לצאת ידי חובת ברכת הגומל ע"י ברכת בעלה?

תשובה: לספרדים אין האשה יכולה לצאת ידי חובת ברכת הגומל ע"י בעלה, אלא תברך היא בעצמה (ב"י א"ח סי' ריט, שו"ת יחוה דעת ח"ג סי' יד).

שאלה: האם ניתן לברך ברכת הגומל פחות מעשרה?

תשובה: לדעת מרן השו"ע אין לסמוך לברך הגומל פחות מעשרה אפ"ל לגבי נשים (שו"ע א"ח סי' ריט סעיף ג, שו"ת יחוה דעת ח"ג סי' יד).

שאלה: האם מותר לקלוף גרעינים בכמות הצריכה לו כדי לאוכלם בבת אחת לאלתר?

תשובה: בספר ילקוט יוסף כתב שמוותר (חלק ג' עמ' שכה אות כה) ואולם בחזו"ע כתב דטוב לחוש ולהחמיר וקלף מעט מעט לאכול לאלתר (חזו"ע שבת ד' עמ' קצד).

שאלה: האם מותר להסיר בשבת מעל העוף את העור או הוי בורד?

תשובה: עור של עוף שיש מי שמקפיד שלא לאוכלו כיוון שהוא ראוי לאכילה מצד עצמו ורוב בני האדם אוכלים אותו וגם הוא מין אחד וגם מחובר בעוף מותר להסירו בשעת אכילתו (חזו"ע שבת ד' עמ' קצה).

[הרבנים המשיבים: הרה"ג יעקב דניאל הנסב והרה"ג ינון שמש].

לימוד הקבלה, אימתי?

רבים השואלים האם כל אחד ראוי ללמוד קבלה ואכן תשובה זו היא מורכבת מאוד וחלקה גם שנוי במחלוקת, אך בקצרה ניתן לומר שיש בכללות ד' חלקים בעסק הקבלה ונעסוק בהם במדור זה בשבועות הקרובים בעזה"י.

ותחילה נבאר שאע"פ שאין צריך אדם לסיים כל הש"ס והשו"ע ורק אח"כ יעסוק בתורת הקבלה. אך עכ"פ צריך שיעסוק בתורה וימלא עצמו בידיעת הדינים שצריך להם ובלמוד בגמרא ופוסקים. ואז יוכל קבוע לו שעות ועיתים ללימוד הקבלה מפי ספרים וסופרים.

הרמ"ק בספר אור נערב (ח"א פ"ו) כתב וז"ל בקיצור: "והנה הכת הטועה, היא קצת מבני דורנו שאין להם מבוא לא במקרא ולא במשנה ולא בגמרא והם עוסקים בחכמה זו, ואין ספק שהם טועים טעות גמורה מכמה טעמים, ואמנם אחזנו לנו הדרך אשר נורה להם: הנה ראוי להם שירגילו עצמם קצת בפלפול לפי הבנת שכלם, וקצת בגמרא וקצת במשנה, וידעו דינים הצריכים להם, כדי שלא יקרה להם כדרך שקרה לחוזה בכוכבים שהוא צופה בדברים העליונים ואינו מביט בגומא שתחת רגליו,

וסופו נופל בשוחה עמוקה ולכן צריך להיות להם מבוא בדינים בהנהגה הישרה, ובזה יזכו לבטח לדרכו".

ומהר"א מזידיטשוב כתב לבאר ע"פ מה שאמרו בגמ' קדושין "לעולם ישלש אדם שנותיו שליש במקרא שליש במשנה שליש בתלמוד", והקשתה שם בגמרא וכי ידע אדם כמה יחיה כדי לחלק חייו לג' חלקים, ותירצה שבכל יום ויום עצמו יחלק לג' חלקים, ויעסוק שליש במקרא שליש במשנה וכו' ע"כ (עי' תוס' שם). וכתב המהר"א "וכן אנחנו נוהגים בלימוד הקבלה שבכל יום ויום אנו ממלאים כריסנו בש"ס ופוסקים, ואחר כך אנו עוסקים בקבלה, כי להמתין עד שימלא אדם את כריסו בש"ס ופוסקים מי יודע כמה חי".

וכן מבואר גם ברמח"ל בסוף ספרו דרך חכמה וז"ל: "ואולם אין צריך שילמוד כל הש"ס תחלה ואחר כך וכו' אלא יחלק שעותיו ללימודים האלה ואחר שגמרם יחלק שעותיו באופן שעיקר עיונו והשתדלותו יהיה באלקיות".

האור החיים הקדוש בספר ראשון לציון (י"ד סי' רמ"ו) כתב וז"ל: "ואין מספיק לאדם לומר אדע דיני התורה איסור והיתר וכו' ואעסוק בחכמת הסוד, הגם כי רבה היא, כי כל עוד שלא ידע עיקר הדין מהש"ס ומוצאו אינו יכול לעמוד על אמיתת הדבר, אלא דעכ"פ אם זה האדם דעתו רחבה, יכול לקבוע עיתים ידועים או ימים ידועים להסתכל ולידע בנוראות ה' לקיים מצוות "דע את אלוהיך ועבדהו", כאשר הפליא האלק"י רשב"י זצוק"ל בספר הזה"ק עכ"ל.

ואהבת לרעך כמוך

התעקש שאין זה משתלם לו...

כשראה העשיר שאינם מסתדרים על המחיר, הציג לו לפתע הצעה נפלאה ומיוחדת, קח אפוא את מעטפת הכסף בידך, ותן לה לאשתי מתוכה כמה שתמצא! - ליותר מזה כבר לא היה השליח יכול לצפות, וכמובן סגר עימו על אתר את העסקה. הגביר ערך עימו שטר מפורש, חוזה כתוב וחתום, בו נאמר מפורשות, שהגביר שולח בזאת מעטפה של חמישים אלף רובל ביד שליח זה, והשליח ייתן מתוכו לאשה כמה שהוא רוצה!

השליח שמח מאד על המציאה העסקית הגדולה שנפלה בחלקו, הוא הגיע במהרה אל אותה מדינה, ולפי הכתובת שהיתה בידו מצא את האשה, פתח בפניה את המעטפה, והראה לה את החוזה הכתוב וחתום בידי בעלה, שבו נאמר מפורשות, שיתן לה מתוך המעטפה איזה סכום שירצה. אם כן אפוא, מודיע השליח לאשה בדרמטיות, אני רוצה לעצמי ארבעים ושמונה אלף רובל! ולך אתן אלפיים רובל בלבד...

האשה נדהמה והתבלבלה לגמרי, מה קורה כאן? כיצד זה יכול להיות? הרי היא זקוקה נואשות לסכום הגדול של הכסף! כיצד זה השאיר בעלה הפיקח ביד השליח הברנש הזה את החלטת גובה סכום האחוזים שיעביר לה?

לא ידעה האשה את נפשה, והזמינה את השליח לבוא עימה לדין תורה אצל רב העיר. השליח הסכים לגשת לדין תורה, בהיותו סמוך ובטוח בחפותו ובזכותו. הוא הופיע בחדר בית הדין שבביתו של הרב בצעדים בטוחים ושלווים, הוציא מחיקו את שטר החוזה כתוב וחתום בידי הבעל, והניחו על גבי השולחן.

לאחר שנבדקה כשרותו של השטר ונאמנותו של האיש, ונמצא הכל תקין, ואכן כך כתב הבעל מפורש בשטר שחור על גבי לבן: "תן לה כמה שאתה רוצה".

החידה היתה כאן סתומה ביותר, מדוע יעשה איש חכם שטות שכזו, להשאיר את החלטת גובה סכום הנתינה בידי השליח, הרי ברור שייקח את הרוב המכריע לעצמו... מה מסתתר כאן מאחורי סיפור זה? ומה פשר השטר המשונה הזה?

לאחר שלא מצאו הרב והדיינים שום מענה לחידה הסתומה שלפניהם, ביקש הרב להשאיר אצלו את החוזה ומעטפת הכסף, כדי לייצג בדין סבוך זה, ולחזור אליו למחרת, ואז יפסוק להם משפט דין אמת.

למחרת, כאשר חזרו הצדדים אל בית הדין, כדי לשמוע את פסק הדין. שאל הרב שוב את השליח: כמה אתה רוצה בדיוק? ענה השליח: ארבעים ושמונה אלף רובלים! ואת השאר - אלפיים רובל - אתן לאשה!

פסק לו הרב בחיך מנצח: הוצא נא אפוא סכום זה שאתה רוצה בו, ארבעים ושמונה אלפים טבין ותקלין, ותן לאשה! הלא כך כתב הבעל במפורש בשטר שלפנינו: "תן לה כמה שאתה רוצה". כלומר אותו סכום שאתה בעצמך רוצה בו, זה הסכום שעליך לתת לאשה!!!

מוסר ההשכל הנלמד מכאן הוא: צורת הקיום הנכונה של מצות "ואהבת לרעך כמוך" הוא: תן לשני את מה שאתה רוצה וחפץ לעצמך (להתעדן באהבתך).

פעם היה גביר אמיד שאשתו נסעה למדינה רחוקה, לצורך טיפולים רפואיים יקרים ביותר. היא אמנם הצטיידה בסכום כסף גדול, אבל לאחר כמה שבועות התברר לה שהספק לא מספיק כלל ואינו עונה על הדרישות. בנוסף לכך, התפתחו גם כמה טיפולים רפואיים נוספים שנתגלה שהיא צריכה להם. ובסך הכל, היא היתה זקוקה בדחיפות לסכום נוסף של כחמישים אלף רובל, שהיה הון עתק בימים ההם. ישבה האשה וכתבה איגרת לבעלה על מצבה הדחוק, וביקשה ממנו לשלוח תיכף את הסכום הגדול, כדי שייספיק לכל הוצאותיה שם.

בימים ההם - בטרם עידן 'המחאות דואר' והעברות כספי מט"ח בבנקים בינלאומיים, כרטיסי ויזה וישראלכרט, וכל כיוצא באלו - לא היה ענין העברת הכסף למדינה אחרת מן הקלות כלל. מתחילה היה צריך להמתין עד שיימצא 'תייר' עובר אורח הנוסע לאותה מדינה. המתנה זו עצמה לקחה זמן רב, שכן מעט מאד היו הנוסעים ממדינה למדינה, ובפרט למדינות הרחוקות יותר, בהתחשב בתנאים הקשים והסבוכים של נסיעות ימי הביניים... הרי, שמלבד כמה טיילים האוהבים להחזיק במקל הנודדים, לא נמצאו הרבה אנשים שיחפצו לצאת למסעות שכאלו. לאחר שכבר נמצא אדם הנוסע לאותה מדינה, שוב צריך לברר היטב את מידת מהימנותו של האיש, אם ניתן לסמוך עליו. לא אחת, נפלו עסקים שכאלו בידי שלוחים מתחזים, שלקחו את כל הממון לכיסם, וברחו ונעלמו כמי שבלעה אותם האדמה.

ומשכבר נמצא האיש הנאמן, אשר יהיה מוכן ליטול על עצמו את האחריות להעברת הכספים, היה זה האחרון גובה בשכרו סכום הגון ומפולפל, ומוריד לעצמו נתח הגון באחוזים גדולים מן המשלוח, מחמת גודל האחריות והעול הכבד שבמלאכה.

משיקבל העשיר דנן את המכתב לידיו, החל מיד בחיפושים קדחתניים אחר שליח נאמן הנוסע לאותה מדינה רחוקה, שיהיה מוכן להעביר סכום עצום כזה של חמישים אלף רובל. לאחר שבירר וחיפש הדק היטב, עלה בידו בסייעתא דשמיא למצוא שליח נאמן ידוע ומקובל, הנוסע בדיוק לאותה מדינה. הוא נפגש עימו וביקשו להירתם למלאכת בלדרות זו, ולהעביר מיידית את הכסף לאשתו שמעבר לים.

השליח הסכים עקרונית ליטול עימו את משלוח הכסף באחריות מלאה, אבל בעיה לא קטנה צצה לפני גישתם לחתימת החוזה. כאשר שמע השליח את השכר שמציע הגביר עבור הטרחה, לא הסכים לכך בשום אופן - הוא היה ידוע כבלדר יקרן ביותר! הוא ניצל כמובן את העובדה שקשה מאוד למצוא בלדרים אחרים בתחום זה, ושהאנשים לחוצים ביותר להעברת הכסף מיידית, והרשה לעצמו להעלות את מחיר נתח האחוזים שיוריד לעצמו עבור העסקה.

גם לאחר שהעלה הגביר את השכר עד לאלף רובל, עדיין טען האיש, שהאחריות והעול הכבד שבשמירת סכום עצום שכזה בדרכים - שווים יותר מזה. וככל שניסה הגביר לשדלו, ולהעלות את שכרו יותר ויותר, הוא עדיין

פדיון נפש + ח"י רוטג

בל"ג בעומר - באתרא קדישא

54 שולפון

ע"י מו"ר הגאון המקובל רבי בנימו שמואל'י שליט"א

מפגש פתוח בפנימית הנהגה הישראלית - 540 ש"ח

מחשבת בשמחה ובהתקנת פת"ר - 260 ש"ח

עכשיו בטלפון:

02-624-9000

עלון זה יוצא לאור ע"י ישיבת המקובלים 'נהר שלום' תכב"ץ רח' שילה 6 ירושלים ניתן להשיג בטלפון: 02-6222560 | ניתן לקבל את העלון מידי שבוע לתיבת המייל, ע"י שליחת בקשה למייל: m6222560@gmail.com **לתרומות או למסירת שמות לפדיון נפש ע"י מקובלי ורבי הישיבה בטלפון: 02-624-9000**

פדיון נפש

בכוונות הרש"ש ע"י מו"ר המקובל רבי בנימו שמואל'י שליט"א

למסירת שמות 02-6222-560

"ופדיון נפש זה הוא תועלת ותרופה לכל צרה שלא תבוא ובפרט לחולים שיתרפאו במהרה, וכבר היו מנסים ופודקים אותו יותר מאלף פעמים, והיה מועיל בעזרת ה' תקף באותה שעה, והייתה נימרת תועלתו ותרופתו לכל אדם והיו אומרים מה גדלו מעשיך ה'" (פרי עין חיים)